

A Bretschneider család bárói ágának,
az Inkey és a Lóderer családoknak leszármazása a Láng,
Sótonyi, Szablya, Szily és Csereklyei családokban napjainkig.

Dr. Barsi Béla (drbarsibela@gmail.com)

Személyes kapcsolataim révén elég jó áttekintésem van a címben szereplő családok életéről, múltjáról. Tanulmányomhoz olyan forrásdokumentumok is rendelkezésére álltak a családi szájhagyomány mellett, amelyek egy száraz genealógiai kutatást is színessé tesznek.

A családi események egy részét eredeti egyházi és állami anyakönyvi bejegyzésekben is sikerült felkutatni az interneten a FamilySearch (továbbiakban FS) filmfelvételei révén.

A Láng, Szily és Csereklyei családok báró Bretschneider József és Lóderer Terézia frigyéből eredeznek leányágakon át. Az Inkey család nemzedékrendi tábláján (Nagy Iván¹) találkozunk báró Bretschneider Frigyesel, aki pallini Inkey Ottilia férje volt. Innen követhető fiúágon a Sótonyi (Szélig) család leszármazása. Frigyes apja Frigyes Vilmos volt, a bárói cím szerzője.

A Bretschneider család bárói ága

A bárói címet 1843. szeptember 28.-án I. Ferdinánd osztrák császár adományozta gróf Inzághy Károly udvari kancellár által **Bretschneider Frigyes Vilmos** altábornagynak a napóleoni háborúkban való bátor helytállásáért. Életrajzát Réfi Attila művéből² ismerjük. Birodalmi német katonacsaládból származott. Született 1770-ben Usingenben (Nassau-Usingen Fejedelemség, Német-római Birodalom), meghalt 1846. június 2.-án Milánóban (Lombard-Veneto Királyság). Apja Heinrich Gottfried von Bretschneider nemes katonatiszt, szász-porosch őrnagy, aki 1739. március 6.-án született a szászországi Gerában, családja birtokán. 1777-től 1782-ig Magyarországon élt és a budai egyetem könyvtárosa volt³. 1810-ben halt meg. Felesége Henriette Catharina Gewel volt.

¹ Nagy Iván: Magyarország családai címerekkel és nemzedékrendi táblákkal. Pótlék kötet.

² Réfi Attila: A császári és királyi ulánusezredek törzstisztjei a francia háborúk idején (1792-1815). Életrajzi lexikon.

³ Szent-Királyi Margit: H. G. Bretschneider első budai éve (1777-1782).

Az adományozó levél

Bretschneider címér

Báró Bretschneider Frigyes Vilmos

Nagyapja Gottlieb Dániel Bretschneider (1677-1751) volt, kinek felesége Johanna Dorothea Behr (házasságkötés 1711). Dédapja Johann von Bretschneider (1645-1701), ükapja Martin von Bretschneider (1610-1688), szépapja Mathes von Bretschneider (1580-?).

Frigyes Vilmos maga is katonatiszt, a nassau-usingeni hadsereg őrnagya. Író, költő, cs. k. udvari tanácsos, később 1780 és 1784 között a Magyar Királyi Egyetem igazgatója.

A katonai ranglétrán gyorsan emelkedett: 1788-ban hadapród, 1790-ben főhadnagy, 1795-ben a Lichtenstein huszárezred őrnagya, 1799-ben kapitány, 1801-ben Károly főherceg ulánuszredében másodőrnagy, 1805-ben a Lichtenstein huszárezredben első őrnagy. 1807-ben már alezredes, 1809-ben ezredes és a 9. számú Frimont-huszárezred parancsnoka. 1815-ben elnyerte a Katonai Mária Terézia Rend lovagkeresztjét. 1823-ban Dél-Itáliába vezényelve dandárparancsnok, 1830-ban altábornagyi előléptetéssel

Piacensa, 1837-ben Milánó erődparancsnoka lett. 1801 decemberében francia hadifogságban is volt, amelyből egy hónap után csere folytán szabadult. 1831. szeptember 17.-től haláláig a 10. számú III. Frigyes Vilmos király huszárezred másodtulajdonosa volt.

A toszkánai cs. k. Tudós Társaság Akadémiájának is tiszteletbeli tagjává választották apja emlékiratainak rendezése során kifejtett tevékenységért. Kitüntetései: Mária Terézia-rend (1815), a Leopold-rend (1821), a páрмаi Szent György-rend (1841), a lengyel Fehér Sas-rend (1846), az orosz Szent Anna-rend I. osztály, valamint a Piemonti Szent Mauritius- és Lázár-rend chevalierje.

Őrnagyként vette el Tekla Kaczanowskát. Egy Frigyes nevű fiuk született (Galícia, 1802. július 17.), későbbi huszárcapitány.

Báró Bretschneider Frigyes a Somogy megyei **pallini Inkey Ottiliát** (pallini Inkey Ádám és raiki Raik Marianna leányát) vette feleségül, ahogyan a fentebb említett Inkey családot ábrázoló II. nemzedékrendi táblán látható.

Nagy Iván leírásában ezen ősi nemesi család, az Inkey Loránthok már az 1500-as évek elején Zala megyében éltek. Ma élő leszármazottainak felkutatása a cikkünkben keresettektől eltekintve, meghaladja a lehetőségeimet.

Inkey Ottília

I. tábla.

I. Ferencz 1680—1703.
(Horváth Dorottya.)

I. János 1717-32. zalai alisp. 1735. kir. tan. †1747. (Szegedy Mária.)	György † 1693. Zsuzsi	N. (Draskovichné.)	Mária (rasznayai Boesky.)
Petronella I. Gáspár (b. Sennyey tábornok † 1776. orsolya apáca özv. 1784.) (olasznő.)	Skolasztika I. Boldizsár 1740. sz. 1726.†1792. Pozsonyban. kir. tan.	Agnes Esztor apáca 1744. 1738.	Pál II. Fer. † 1738. pauli- nus.
(1. sz. Nagy Julia 2. Ürményi Kata. 3. f. Kelez Eleonora. 4. Hojen Magdolna.) Folytat. a II. táblán.			
Károly 1800-7. Somogyi alisp. kir. tan. (Jeszenovszky Anna.)	Inocentia (b. Greven.)	Mária (b. Sennyey Pál.)	Jozéfa (b. Majtény József.)
I. Antal † 1830. táblabíró (tarródházi Kis Jozéfa) Iharos-Berényben.	III. János † 1808. cs. kir. kamarás (gr. Hódiez Janka.)		Franczka.
József † 1845. (gr. Batthyány Gábrilla.)	Zsigmond 1847. Somogyi köv. (gr. Batthyány Antónia.)	Ifjénia. Anna. Lajos. † 1831.	Vinceze
István. II. László.	Béla.	II. Antal.	Gábrilla.

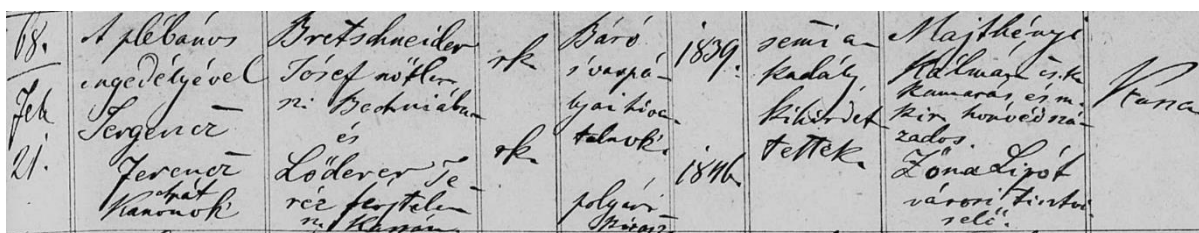
I. Boldizsár, ki az I. táblán.
sz. 1726 † 1792. kir. tan. alispán.
(1. szalapataki Nagy Julia.
2. Ürményi Kata † 1772.
3. fül. Kelez Eleonora † 1793.
4. Hojen Magdol. özv. 1793.)

1-től Imre sz. 1759.† 1813. zalai alisp. kir. tan.	Mária (tóti (Som- Lén- sich † 1796. gyel Antal.)	Zsófia 2-t. 1772-t. 1773-t. (b. Bedekovics Fried.)	3-t. Meny- sz. 1775† 1836 sz. 1778. követ 1812. † 1845. oct. 30. (b. Triangi (Rayky (b. Maj- Carolina.) Mária.) thényi Eduard.)	II. Ják- sz. 1778. † 1849. oct. 30. (b. Maj- Mária.) Erzse.)
1. Jeszenovszky N. 2. gr. Széchen Antónia.)	2-től Julia sz. 1784. † 1848. zólyomi főisp. (nkéri Kis Jozéfa.)	Ferdinand sz. 1829. jun. 11. 1860. kőrösi alisp. köv. (gr. Deym Ludmilla.) Ferdinanda. Gábrilla.	Ottília (b. Bretschneider Fridrik.)	II. Gáspár sz. 1800. † 1854. volt alszbíró (Gludovác Mária.)
I. László. Ádám Kálmán. v. képviselő 1861.				
Eduard sz. 1808. tábornok 1856. ausztr. báró.	Sándor (Csúzy Antónia.) Melánia (b. Duka György.)	Edmund (gr. Keglevich Gizella.) Margit. Eugén	Kázmér (gr. Berchtold Eleonora.)	János v. honv. (Csányi Elek.)
Amália (Sényi Gábor.)				

A pallini Inkey család I. és II. nemzedékrendi táblája

Báró Bretschneider Frigyes és pallini Inkey Ottilia 1828. augusztus 27-én kötött házasságából születtek: Anton (1829), Eleonóra (1831), Regina (1838) és 1839. szeptember 5.-én Bochnián (Galícia) **József Pál** nevű fiuk. József elvégezte a bécsi Pázmáneumot. Felszentelése előtt - mikor már Regina nővére a miseruháját hímezte – nagyapja hatására visszalépett (családi krónika).

József Pál feleségül vette **Löderer Terézia Antóniát**, akinek szülei Löderer András szállodatulajdonos és Sona Mária voltak. A Schalk-házban volt vendéglőjük. Terézia 1846. október 25.-én született Kassán, házasságkötése is a felvidéki városban történt.

Báró Bretschneider József és Löderer Terézia házassága: 1871. február 21. FS film: 4948425, kép: 325.

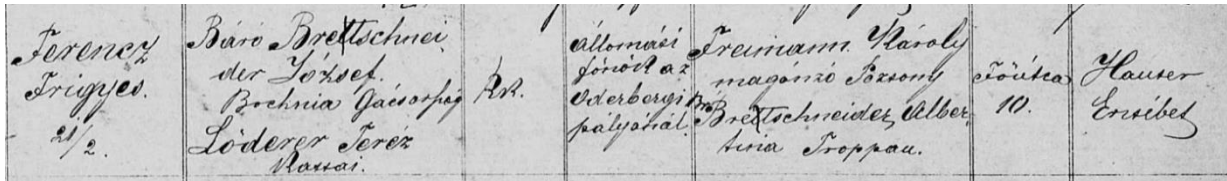
Báró Bretschneider József

Löderer Terézia

A családi fáma szerint báró Bretschneider József részt vett abban a magyar és osztrák tiszteket is sorai között önkéntes különítményben, amelyet I. Miksa mexikói császár feleségének, Saroltának védelmére apja I. Lipót belga király küldött Mexikóba. A szerencsétlen Miksa kivégzése után (1867. június 19.) tért vissza, útközben elsüllyedt egyik hajójuk a császári vagyonnal. Ferenc József előzetesen előléptetését ígérte, ezt azonban az udvari audiencia során visszavonta. József ekkor az uralkodó előtt letette a kardját, sarkon fordult és eltávozott. Így válik érthetővé, hogy a híres katonacsalád leszármazottja miért tért át civil pályára és lett „vaspálya hivatalnok” illetve állomásfőnök Oderbergben, amint ez gyermekük alábbi matrikulából kiderül.

Báró Bretschneider Józsefnek és Löderer Teréziának öt gyermeke született: Károly Adalbert (1872-1902), **Ferenc Frigyes** (1878-1939), **Albertina** (1880-1960), Antónia (1886-1893), Jozefa (1886-1893)

Ferenc Frigyes matrikulája: Kassa, 1878. március 03. FS film: 4948122, kép: 610.

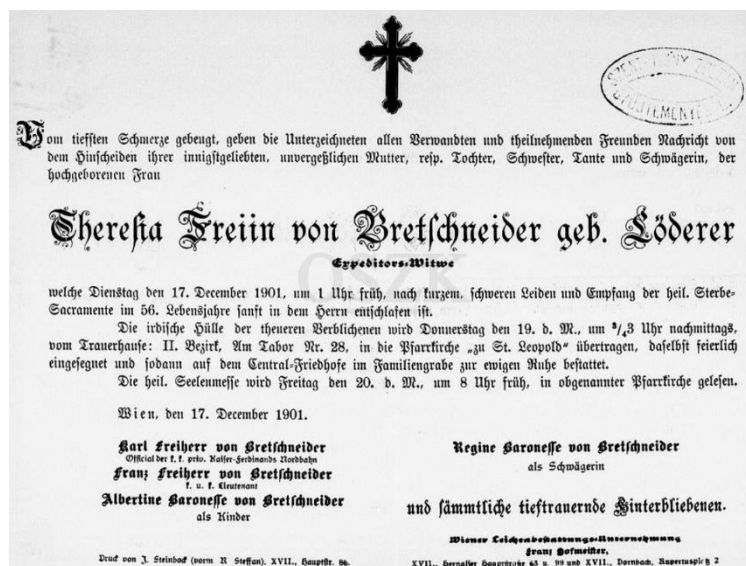
Albertina révén a báró Bretschneider család leányágon a Láng családban származott tovább.

Fivére Ferenc Frigyes 1906. szeptember 08.-án feleségül vette Löffler Klementinát (1879). Klementina leányuk (1908) dr. Sótonyi (Seeling) Eggonal kötött házasságot. Ilyen módon került a Láng és a Sótonyi család rokonságba és szoros barátságba egymással. Mivel Klementina öccse Frigyes gyermektelenül halt meg, a Bretschneider bárók férfi ágon kihaltak.

Bretschneider Frigyes

Lóderer Terézia egy évvel férje, báró Bretschneider József halála után 1901-ben hunyt el Bécsben. A családi krónika szerint Albertina leánya első báljára készült, mikor édesanyja sajnálkozva közölte vele, hogy rosszuléte miatt tante Regina fogja gardírozni. Kérte, hogy úgy viselkedjen, mintha ő is ott lenne. Ez volt élete utolsó intenciója leányához, mert utána kómába esett és 55 évesen meghalt. A sors útjai kiszámíthatatlanok, mert ezen a bálon ismerte meg Láng Józsefet.

Lóderer Terézia gyászjelentése 1901. december 17.

Láng József (Versec, 1876) biztosítási szakember, a nagybirtokosok által vezetett agrár- és szövetkezeti mozgalmak tevékeny résztvevője volt. Biztosítási pályafutását 1903-ban Bécsben kezdte meg, ahonnan Budapestre a Duna Biztosító Társaság matematikai osztályára került. 1904-ben már a Gazdák Biztosító Szövetkezete életosztályának igazgatója, 1914-ben ügyvezetője, 1916-ban vezérigazgatója. Az intézet vezetésében elsősorban a kiscgazdák és kistermelők érdekeit képviselte. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület (OMGE) választmányi, a Hangya, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete és a Futura igazgatósági tagja volt.¹ A hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül 1920-ban Magyar Királyi Gazdasági főtanácsossá nevezetett ki. 1921-ben részt vett a Magyar Távirati Iroda újjászervezésében, hosszú időn át igazgatóságának tagja. A Magyar Rádió fő részvényese volt 1943. augusztus 14.-én bekövetkezett haláláig. A források Versecet jelölik meg születési helyként, de az alábbi, Láng József saját kezűleg írt családfájából kiemelt rész bizonyítja, hogy a csehországi Srakonicon született 1876. szeptember 18.-án és másnap keresztelték meg római katolikus vallás szerint. (Egy forrás szerint Versecen állami főreáliskolát végzett, amely után Bécsbe került. Emellett szól, hogy nagybátyja Lang Lajos Versecen 1910-ben képviselői választáson szerepelt.²) Családi elbeszélés szerint Lang Lajos is magyarosította nevét. Jogász volt, Budapest főváros törvényhatósági bizottsága közgyűlésein is részt vett.³ Budapesten halt meg, sírja Farkasréten volt. A kéziratos életrajzban olvasható a Lang család névmagyarosítása Lángra. Az írott családfából - melyből kiderül származása is - Láng József egy-egy példányt adott át a gyermekeknek. A következő oldalon lévő dr. Láng Lajos fia kapta.

Láng József

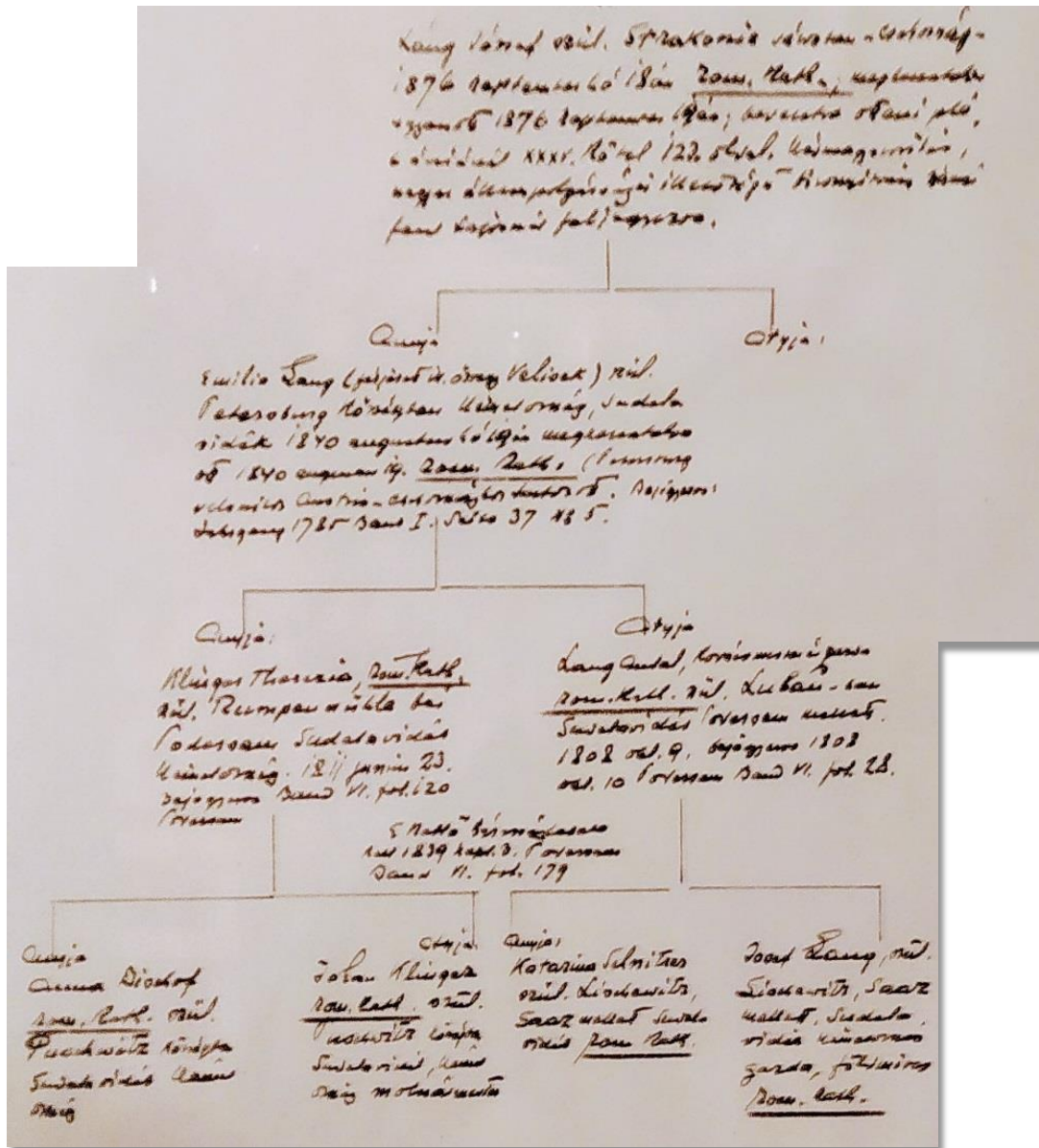

Lang Emília

¹ Kenyeres Ágnes (szerk.): Magyar életrajzi lexikon, <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/I-76823/lang-jozsef-768BA/> (letöltés: 2022. márc. 17.)

² Délmagyarország 1910. június 2. 1. évf. 9. szám

³ Budapest főváros törvényhatósági bizottsága közgyűlési jegyzőkönyvei 19258. 1925. december 18. rendes közgyűlés jegyzőkönyve

Kiemelt rész Láng József kézírásos családfájából

Lang József édesanyja Lang Emília volt (férjhez ill. özvegy Velisek), aki 1840. augusztus 19.-én a Szudéta vidéken Petersburgban született. Emília apja Lang Antal kovácsmester, anyja Kluger Terézia voltak Lubanban. Anyai nagyanyja Bischof Anna, nagyapja Kluger Johann Puchwitzban éltek. Apai nagyszülei Lang József és Slnitzer Katalin Lichewitzben laktak Saar mellett. Ők is szudéta németek és katolikusok voltak.

Ami a fentiekből kimaradt és csak a szájhagyományból tudott: vékony gyerek volt, a nagybátyja Lang Lajos nevelte és gondoskodott taníttatásáról. Ha elégedetlen volt vele, „büntetésből leküldte a pincébe gondolkodni”. Egy biztos, talpraesett, okos fiatalemberré vált, aki nem örökségek, hanem esze révén lett dúsgazdag ember az 1930-as években.

Láng József feleségül vette Bretschneider Albertina baroneszt (Bécs 1904). Három gyermekük született: Lucia (1906), Jenő (1907) és Lajos (1909).

Láng József és Albertina baronesz

Albertina gyerekeivel és Regina nagynénjével (balra)

Idővel gondolva a család várható bővülésére, Budán az Orbánhegyi úton emeletes nagy kertes házat vett. A ház másoknak is tetszhetett, amit mutat az, hogy 1944-ben a vészterhes időben, mint minden vagyonos embernek, így az 1943 augusztusában megözvegyült Albertina baronesznek is igazolnia kellett, hogy nem zsidó származású.⁴ Később a családi vagyont államosították, az ötvenes években pedig dr. Láng Lajost családjával együtt innen telepítették ki.

Láng József partecédulája

Mindkét fia a Piarista Gimnáziumban érettségizett. Láng Jenő (keresztapám) a Magyar Királyi József Műegyetemen szerzett gépészmérnöki oklevelet. Mivel apja a Magyar Rádió RT.-nek főrésztvevője volt, Jenő mérnökként kapcsolatot tarthatott a Rádió működtetőivel is. Technikusként részt vett azon a helyszíni közvetítésen, amelyet az első bécsi döntés (1938 Belvedere palota) után a magyar hadsereg kassai bevonulásakor a Magyar Rádió sugárzott.

⁴ Budapest Székesfőváros tanácsai majd polgármesteri ügyosztályainak gyűjteményes iratai. 1610/1944. ME. rendelet végrehajtásához felvett adatszolgáltatási ívek.

Láng Jenő

Kassán 1938-ban

A rádióban ismerkedett meg a szerző nagybátyjával és édesapjával **Rodriguez Endre** filmrendezővel és **Barsi (Rodriguez) Ödönnel**, utóbbihoz a rokonságon túl mély barátság is fűzte. Láng Jenő fia, ifjabb Láng Jenő apjától örökölhette szakács hajlamát.

Láng Jenő (balról) és Rodriguez Endre (jobbról)

A Lancia típusú kocsí

Az akkor még nem magyarosított nevű Rodriguez Ödön feleségével Szelezcky Piroskával józsefvárosi lakásukban várta Láng Jenőt, aki gépkocsijával jött értük, mivel őket is meghívták egy bálra. Náluk tartózkodott Piroska unokahúga **Zólyomi Lilly** is, aki otthon maradt. Láng Jenőnek rögtön megtetszett a fiatal lány, s miközben már a Lánchídra hajtottak fel, megkérdezte: „*Nem jöhetne Lilly is?*” Az igenlő válaszra azonnal visszafordult a híd közepén.

Zólyomi Lilly és Láng Jenő

Jenő és Lilly 1936-ban kötöttek házasságot. Gyermekük (másodfokú unokatestvéim) a háborús években születtek: Jenő, Luca és Marietta. Róluk mondták később jogosan, hogy Budapest legszebb lányai voltak.

Az 1950-ben készült fényképen Láng Józsefné Bretschnider Albertina hét unokája körében 70. születésnapján látható. Jobbra Marietta és Luca, alul a szerzővel.

Idősebb Láng Jenő (1907) már a háború alatt is az alumíniumipar kiemelkedő szakembere volt, a Székesfehérvári Könnyűfémű (KÖFÉM) főmérnöke, amelynek építését 1942 tavaszán kezdték el és az első üzem-szerű hengerlést 1943 áprilisában végezték az ő irányításával.⁵ Komoly szerepet vállalt 1945-ben is, amikor a németek az üzem leállítása után megkezdték a gépek elszállítását. Közbenjárására a legértékesebbek megmaradtak. A székesfehérvári Alumíniumipari Múzeumban az iparág nagyjai között emlékeznek meg róla. A háború utáni rezsim sem nélkülözhetette szaktudását, ennek köszönhetően nem telepítették ki sem őt, sem baronesz édesanyját Budapestről.

A gondtalan kikapcsolódást - ha munkája engedte - a vasárnap délutánonkénti bridzspartik jelentették az Orbánhegyi úti házban, amit időközben persze államosítottak. A kártyázások állandó résztvevői voltak Láng Jenő, dr. Marek Lóránt, dr. Sótonyi Egon és Barsi Ödön.

A szerző gyerekkorának egyik legkedvesebb emléke, amikor a vasárnapi családi összejöveleken Láng Jenő és Lajos gyerekei: **Jenő, Luca, Marietta, Péter, Zsuzsa és Judit**, Sótonyi Péter és még többen a környékről, különféle játékokkal „kitombolhatták” magukat. A környék összes ifja összegyűlt ilyenkor Lángéknál. Zólyomi Lilly (keresztanyám) zsíroskenyeret osztogatott hagymával, amit az éhes gyerekek nagy élvezettel fogyasztottak. A Tóth Lőrinc utcában volt a foci, a kertben pedig az ipiapacs, számháború, krikett és sok más, ma is felejthetetlen szórakozás. A kert végében lévő kis ház sokáig romokban állt a világháború után. Ha félre akartak vonulni, ott bújtak el.

⁵ Láng Jenő: A Székesfehérvári Alumíniumfémű története. Aluterv irattár. Kézirat 14.

Láng Jenő 1960-ban súlyos betegségben 53 éves korában fiatalon meghalt. Tisztelt és szeretett vezető volt, temetésére munkatársai Székesfehérvárról teherautókkal jöttek fel, hogy végső búcsút vehessenek tőle. Ezzel gyakorlatilag a csodálatos vasárnapi összejöveteleknek is vége szakadt.

Ifjabb Láng Jenő okleveles építészmérnök lett, majd okleveles iparosított építési szakmérnök. Sikeres pályaválasztás volt. Apja nyomdokain haladva először az ALUTERV-nél dolgozott, ott ismerte meg Horváth Zsuzsát, aki élettársa lett. Céget alapított, ingatlanok felmérésével és becslésével foglalkozott. A vállalkozásába bevonta Luca testvérének fiát, Andrászt is. Idős korában áldozatosan ápolta a nála idősebb és súlyosan beteg élettársát.

Ifj. Láng Jenő

Dr. Szily József

Láng Luca felsőfokú marketing szakképesítést szerzett és az alumíniumipari vállalatnál helyezkedett el, ahol az iparág külföldi és belföldi kiállításainak szervezésében tevékenykedett. Az alumínium ipar szétesése után az Országos Idegenforgalmi Hivatalhoz került, majd a Széchenyi Terv pályázatainak értékelésével és előterjesztésével foglalkozott. Dr. Szily Józsefhez ment férjhez, aki kórboncnok szakvizsgát tett az 1. sz. Sebészeti Klinikán, a sebész szakvizsga letétele után tanársegéd lett. Két fiuk Tamás és András. Dr. Szily József tragikusan fiatalon 1982-ben halt meg.

A vér nem vált vízzé. Tamás édesapja hivatását választotta, ma baleseti és ortopéd sebész adjunktusként dolgozik, vadászszenvedélyét nagyapjától örökölte. Felesége dr. Horváth Adrienn gyermekorvos. Három lányuk Anna Luca, Csenge és Kincső. András építészmérnök, felesége Zarka Viola Réka élelmiszeripari mérnök, gyermekeik Dorka, Boróka, Menyhért.

Dr. Szily Tamás

Szily András

Láng Marietta gyógyszerügyi asszisztensként dolgozott, fiatalon férjhez ment Szablya Ferenc épületgépész mérnökhöz. Két gyermekük Ákos és Dóra. Utóbbi Tóth Gáborhoz ment feleségül, fia Tóth Szablya Gergő.

Szablya Ákos

Szablya Dóra

Láng Luciát (1906) dr. Marek Lóránt, a neves professor Marek Józsefnek fia vette feleségül. Igazi társasági szépasszony volt. Csók István egész alakos képet festett róla. Megúszták a kitelepítést, mivel a rendszer nem engedte meg magának, hogy az Állatorvostudományi Egyetem igazgatójának, a Magyar Tudományos Akadémia tagjának családját kitelepítse. Marek József egyébként szegénysorban élő vágyszerdahelyi születésű fiatalemberből lett Kossuth-díjas nemzetközi hírű tudós. Unokája Marek Éva egy svájci mérnökhöz ment férjhez, aki üzleti ügyben tartózkodott Magyarországon. Az ötvenes években nem kis dolog volt Magyarországról Svájcba költözni szerelmi házassággal.

Dr. Marek Lórántné Láng Lucia (fotó és a festmény)

Marek Éva és Báder Ottó

Láng József másodszületett fia, **dr. Láng Lajos** (1909) jogi egyetemen szerzett doktorátust, azonban 1951-ben három gyermekével együtt Atkára, a tanyavilágra kitelepítették. Családi elbeszélés szerint az atkári Görbe tanyán élhető helyzetben voltak a gazda jóvoltából, akinek a leszármazottaival ma is kapcsolatot tartanak. Megélték azt a jelenetet, amikor a tanya gazdáját – miután nem lépett be a helyi termelőszövetkezetbe – bilincsbe verve vitték el azzal az indokkal, hogy a kukorica betakarítást nem kellően teljesítette. Két év után kaptak felmentést a kitelepített státusz alól azzal a kikötéssel, hogy Budapesten és a határ menti megyékben hivatalosan nem telepedhetnek le. Lajos feleségével Albertfalvára költözött, ahol kőművesként dolgozott. Évekig az Orbánhegyi úton Láng Jenő családjával megosztva éltek. A nehéz anyagi körülményük miatt Lajosékat Jenő bátyja támogatta haláláig.

Láng Lajos és felesége Balogh-Kovács Janka

Dr. **Láng** Lajos fiát, **Pétert** az általános iskola elvégzése után nem vették fel a gimnáziumba. Két év után Pannonhalmára került a bencésekhez, ahol kiváló eredménnyel érettségizett. Nagy reményeket fűzött a Budapesti Műszaki Egyetemi tanulmányokhoz, az évnvítón azonban közölték vele, hogy törölték a felvettek listájából, mivel „hamis” adatot nyújtott be. Igaz, nem közölte, hogy nagyanyja született baronesz, de ezt nem is kérdezték. Így ő is fizikai munkás lett. Fiatal felesége, Cséfalvai Julianna halála (1980) nagyon megviselte. Kislánya Láng Krisztina idővel sudártermetű szép nő lett. Vincze Csabához ment férjhez, gyerekeik Berta és Mátyás. Ő és az unokák csak részben kárpótolhatták a nagy veszteséget. Láng Péter másodsor is megnősült, Kovács Andrea Zsuzsanna egy második lánnyal ajándékozta meg, aki a Réka Mária Kinga nevet kapta. Láng Péter időnek előtte súlyosan megbetegedett, s 2009-ben meghalt.

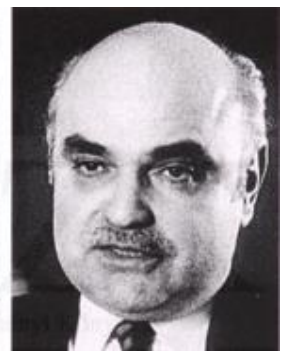
Láng Péter

Láng Zsuzsanna

Kiss Dániel

Péter húga, **Láng Zsuzsanna** házasságkötése idején Bécsben dolgozott, majd Budapestre visszatérve egy hazai biztosító társaság nélkülözhetetlen szakembere lett. Férje, **Kiss Dániel** jogáshallgató egyetemistaként bejáratos volt az angol követségre nyelvtanulás és fordítások végett. Egy éjszaka a lakásáról ávosok hurcolták el, végül a recski internálótáborba került. Szörnyű megpróbáltatások dacára életben maradt, részt vett az ötvenhatos forradalomban, majd emigrált és Bécsben telepedett le.

Kiss Dániellel Vámos György készített interjút 2011-ben.⁶ Részlet a cikkből:

„- Mi történt önnel Recskén?

- Százötvenen voltunk összezárva a 4-es barakkban. Két szomszédom volt, egy Onódi nevű egyszerű parasztember, és egy [...] nevű, aki feldobott, azért, mert miután Ónodi mellettem halt éhen, én csak annyit mondtam, innen soha nem szabadulunk. Két heti fogdát kaptam, nappal dolgoztam, de éjszakánként a fogdán voltam. Volt egy kegyetlen ávós tizedes, magunk közül csak Viplának hívtuk, akinek az volt a szórakozása, hogy éjjelente gúzsba köttetett. Egy éjszaka a fogdán lévő vaskályhához fordított, jól megrakta a tüzet, és elégette a kezem. Szörnyű volt érezni az emberi hús szagát, borzalmas kínokat éltem át. Saját társam, egy Ács nevű, aki a kórházat vezette, de ugyanolyan fogoly volt mint én, nem vett fel, mert azt mondta, aki a fogdán van, azt nem veheti fel a kórházba. Kezelés és gyógyszerek nélkül a kezem egyszerűen elrohadt, és mire a Batthyány téri rabkórházba kerültem, egy [...] nevű ávós őrnagy sebészorvos közölte velem, nem tudja megmenteni az ujjaimat. Ez az orvos amikor amputálta az ujjaimat, majd egy vödörbe dobta, annyit mondott cinikusan: «Na, maga se fog többet zongorázni.» 1953-ban megkaptam a szabaduló leveletemet. De valójában ez mégsem volt szabadulás, mert rögtön a kistarcsai internálótáborba vittek, ahol betettek a fogdába, majd néhány nap múlva egy ÁVH-s ezredes több más tiszt társaságában közölte, hogy mivel a kezem a gúzsbakötés közben leégett, és ezt szabadulásom esetén az imperialisták propagandacélra használhatják, ha beszélek valaha is a történekről, többéves börtönbüntetést kaphatok. Az egész recski tábor tudott arról, hogy mi történt velem, azt mondta, ha mégis beszélek róla, az ellenem mind bizonyítéknak számít, de ha nem beszélek, akkor békén hagynak, és még rokkantnyugdíjat is kapok. Aláírtak velem egy megállapodást, melyben elismertem, hogy üzemi baleset volt. Szabadulásom után két-három hónappal kaptam egy levelet, amelyben az állt, hogy 1953. december 22-én felülvizsgálatra jelenjek meg az OTI épületében. Háromtagú bizottság volt jelen, melynek egyik tagja volt az a [...] nevű ávós őrnagy is, aki engem operált. Felvettek egy jegyzőkönyvet, amelyben az állt, hogy a kistarcsai és nem a recski internálótáborban ért a baleset, 1951. október 21-én. Persze az igazság az volt, hogy 1951. október 21-én, Recskén történt mindez, a fogdán, tehát nem is lehettem Kistarcsán. A hatóságok 1953 decemberében úgy döntöttek, hogy a recski táborról, amely időközben megszűnt, soha nem fognak beszélni, így aztán írásban sem fogják elismerni a létezését. 1956-ban részt vettem a forradalomban, majd Bécsbe emigráltam.”

⁶ Magyar Hírlap 2011. február 26. 14. o.

Lajos harmadik gyermeke **Láng Judit**. Felsőfokú tanulmányainak nem volt akadálya, mert apját már akkor fizikai munkásként tartották számon. A Budapesti Műegyetem erősáramú villamosmérnöki szakán végzett, munkahelyén osztályvezetői beosztásban dolgozott. Férje Csereklyei Tibor.

Gyerekeik Dániel és az ikrek: Márton, Gáspár. Unokáik: Dániel gyerekei Bálint, Balázs, Anna és Zsófia, Márton fia Bulcsú és Gáspár lányai Lilla és Luca.

Láng Judit és Csereklyei Tibor

Amint az előzőekben írtam, **Bretschneider** Albertina fivérének Ferenc Frigyesnek **Klementina** (1908) nevű leánya **dr. Sótonyi (Seeling) Egonnal** kötött házasságot.

Dr. Sótonyi Egon és Bretschneider Klementina

Klementina öccse Frigyes (1914-1938) öngyilkosságot követett el, amikor az Anschluss idején Hitler elleni szervezkedés miatt letartóztatása levegőben lógott. Később a II. világháború után hősi halottnak nyilvánították.

Egon és Klementina egyik fia, **dr. Sótonyi Péter** diplomájának megszerzése után az egyetem Igazságügyi Orvostani Intézeténél kapott állást (ahol már demonstrátorként is dolgozott). Itt a szakorvosi képesítés megszerzése után a szívizomsejtek károsodásának hiszto- és citokémiai vizsgálatával kezdett foglalkozni. Végigjárta az oktatói ranglétrát. 1992-ben kinevezték az intézet tanszékvezetőjévé illetve egyetemi tanárrá. 1993-ban az egyetem Doktori Tanácsának elnöke lett, majd 1998-ban az Általános Orvostudományi Kar dékánjává választották. 2000-ben az egyetem rektora lett, tisztségét három évig töltötte be. 2008-ban professzor emeritus címet kapott. Számos alkalommal tartózkodott tanulmányutakon Pécsset. Meghívott oktatóként tanított az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen és a Rendőrtiszti Főiskolán.

Kitüntetései:

- Jendrassik Loránd-díj (1986)
- Batthyány-Strattmann László-díj (1997)
- Ipolyi Arnold tudományfejlesztési díj (OTKA, 1998)
- Albert Schweitzer-érem (2000)
- Albert Ludwigs Egyetem Freiburg tiszteletbeli szenátora (2001)
- Akadémiai Díj (2001)
- Emeritus Rector cím (2003)
- A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje (2004)
- Felkelő Nap Rendje arany sugarak a nyakszalaggal (Japán, 2005)
- Weszprémi István-émlékérem (2008)
- Széchenyi-díj (2009)
- A Heidelbergi Egyetem érme (2011)
- Budapest díszpolgára (2012)
- Magyar Corvin-lánc (2018)
- Prima Primiissima díj (2018)

Prof. dr. Sótónyi Péter

Felesége **Árva Eszter** (1943-2018) prima balerina. 1960-ban végzett az Állami Balettintézetben. A Pécsi Balett alapító szólistája volt 1968-ig, majd az Állami Operaház tagja lett. Legfőbb szerepei:

- Fogoly (Eck I.: Az iszonyat balladája),
- Lány (Változatok egy találkozásra),
- Királykisasszony (Eck I.: A fából faragott királyfi),
- Eck I.: Pókháló, és Etűdök kében főszerepei,
- Tóth S.: Mit takar a kalapod? főszerepe.

Gyermekek és unokák:

Dr. Sótónyi Péter érsebész Budapest született. 2004-ben PhD fokozatot szerzett a „A Tinuvin 770 kardiovaszkuláris hatásainak állatkísérletes vizsgálata” témavezetőjeként. 2014-ben habil, 2016. július 1-től a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Érsebészeti Tanszékvezetője. Felesége Hrehuss Nóra, gyermekeik: Botond, Boróka, Lotte.

Dr. Sótónyi Gergely 1999-ben végzett az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán, ezt követően 2001-ben az Albert Ludwigs Egyetemen (Freiburg) LLM fokozatot szerzett. Szakmai pályafutását nemzetközi ügyvédi irodában kezdte. A Budapesti Ügyvédi Kamara tagja. Felesége Prevoz Cecília, gyerekeik: Domonkos, Benedek, Cecília, Emese.

Dr. Sótonyi Egon másik fia, néhai **Sótonyi Tamás** (1933-1988) 1956-ban a kőbányai szabadságharcos alakulatnak volt a parancsnoka.⁷ A támadó szovjet harckocsikból többet harcképtelenné tettek. A fegyveres ellenállás leverése után még időben emigrált. 1988-ban egy utasszállító repülőgép robbanásos légi katasztrófájában vesztette életét. Hat lánya és egy Alexander nevű fia van, aki Hamburgban él. Utóbbival az interneten sikerült kapcsolatba lépnem.

Sótonyi Tamás

Alexander Sótonyi

A kádári diktatúra a forradalom után szerencsére nem szerzett tudomást a Sótonyi fiúk testvéri kapcsolatáról, mert ellenkező esetben nem lehetett volna dr. Sótonyi Péter a szerző évfolyamtársa a Budapesti Orvostudományi Egyetemen. Tamás komoly segítséget nyújtott Péternek egy külföldi gyártmányú szövetragasztó beszerzésével, amelyet állatkísérletek után a Szív- és Érsebészeti Klinikán dr. Nemes Attila tanszékvezető professzor műtétéknél sikeresen alkalmazott.

Idősb dr. Sótonyi Péter és a Láng családok között az unokatestvéri rokonság mellett mély baráti kapcsolat van napjainkban is.

Ifj. Láng Jenő, id. dr. Sótonyi Péter, Láng Luca és Marietta

⁷ Eörsi László: Kőbánya 1956 Fegyveres ellenállás a X. kerületben

Végezetül köszönettel tartozok Förster Miklósnak, az Országos Széchenyi Könyvtár főtanácsadójának és kiállítás-rendezőjének, aki a Bretschneider családdal kapcsolatos írásos dokumentumok megtekintésében és lemásolásában segítséget nyújtott, ahogyan azt a szerző számos korábbi tanulmányainak esetében is tette.⁸ Az alábbi fotó az Orbánhegyi úti ház kertjében készült, a gyerekkorukban ott játszóknak felnőtként találkoztak.

Dr. Barsi Béla, Förster Miklós, Láng Jenő, Selmecei Béla+

Összefoglalás

A szerző tanulmányában az általa jól ismert leányági leszármazott családok révén a fiúágon kihalt báró Bretschneider család genealógiáját ismerteti. Az online tanulmányozható adatok mellett a családok élettörténetével is foglalkozik.

A Bretschneider család katonatisztje bátorságáért és hadviselési sikereiért császári adományként bárói rangot kapott. Ehhez képest a rangot öröklő egyes leszármazottai üldöztetésben részesültek történelmünk sötét napjaiban. Albertina baronesz a szegénysorból kiemelkedett Láng Józsefhez ment férjhez, aki azonban eszével és szorgalmával vagyonos emberré vált, fia Láng Jenő pedig nélkülözhetetlen volt a magyar gazdasági életben. A szintén Bretschneider leszármazott dr. Sótonyi Péter professzor emeritus patológus nemzetközi hírnevet szerzett az Igazságügyi Orvostanban. Bátyja, Sótonyi Tamás az 1956-os forradalom és szabadságharc idején parancsnokként vett részt a harcokban.

A tanulmány célja részben az volt, hogy a „*múltat végképp eltöröljük*” szlogennel szemben emléket állítson azoknak, akik társadalmunk kiemelkedő tagjai voltak régen és azok ma is - közel ahhoz, hogy életüket áldozzák hazánkért a dominálónan német és osztrák származásuk dacára.

⁸ Dr. Barsi Béla: A bánáti Rodriguez Fulgentius Ágoston-rendi szerzetes pap élete és genealógiája. Matrikula 2018/1. szám